FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (tredje avdelningen)

den 19 oktober 2005 *

I mål T-415/03,

Cofradía de pescadores de "San Pedro" de Bermeo, Bermeo (Spanien), och övriga sökande vilka förtecknats i bilaga till förevarande dom, företrädda av advokaterna E. Garayar Gutiérrez, G. Martínez-Villaseñor, A. García Castillo och M. Troncoso Ferrer,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Balta och F. Florindo Gijón, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av T. van Rijn och S. Pardo Quintillán, därefter av van Rijn och F. Jimeno Fernández, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

* Rättegångsspråk: spanska.

och

Republiken Frankrike, företrädd av G. de Bergues och A. Colomb, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenienter,

angående en skadeståndstalan i syfte att få ersättning för den skada som sökandena påstår sig ha lidit till följd av att rådet tillåtit överföring till Republiken Frankrike av en del av den fiskekvot för ansjovis som tilldelats Republiken Portugal,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Jaeger samt domarna V. Tiili och O. Czúcz,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören J. Palacio González,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 17 mars 2005,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser och bakgrund till tvisten

1. *Totala tillåtna fångstmängder*

1 Genom artikel 161.1 f i akten om anslutningsvillkoren för Konungariket Spanien och Republiken Portugal samt om anpassningarna av fördragen (EGT L 302, 1985, s. 23; svensk version: Handlingar om anslutning till Europeiska gemenskaperna, 1987, volym II, s. 412) (nedan kallad anslutningsakten) tilldelades Konungariket Spanien en kvot på 90 procent av den totala tillåtna fångstmängden (nedan kallad TAC) för ansjovis i Internationella havsforskningsrådets område VIII (nedan kallat ICES-område VIII), nämligen Biscayabukten, och Republiken Frankrike en kvot på resterande 10 procent. I enlighet med principen om relativ stabilitet vad gäller varje medlemsstats fiske i fråga om vart och ett av de berörda bestånden (nedan kallad principen om relativ stabilitet), vilken nämns för första gången i artikel 4.1 i rådets förordning (EEG) nr 170/83 av den 25 januari 1983 om ett gemenskapssystem för att bevara och förvalta fiskeresurser (EGT L 24, s. 1), fördelades TAC för ansjovis i Internationella havsforskningsrådets område IX och X (nedan kallade ICES-områdena IX och X) och i område 34.1.1 i den plan som utarbetats av Kommittén för förvaltning av fisket i centrala östra Atlanten (nedan kallat CECAF-område 34.1.1), vilka ligger väster och sydväst om den iberiska halvön, mellan Konungariket Spanien och Republiken Portugal, varvid Konungariket Spanien erhöll 48 procent och Republiken Portugal 52 procent.

2 I rådets förordning (EEG) nr 3760/92 av den 20 december 1992 om ett gemenskapssystem för fiske och vattenbruk (EGT L 389, s. 1; svensk specialutgåva, område 4, volym 4, s. 154), vilken antagits på grundval av artikel 43 i EG-fördraget, föreskrevs i artikel 2.1 följande:

"De allmänna målen för den gemensamma fiskeripolitiken skall i fråga om utnyttjandet vara att skydda och bevara de levande marina akvatiska resurser som är tillgängliga och får utnyttjas och att se till att dessa resurser långsiktigt utnyttjas på ett ändamålsenligt och ansvarsfullt sätt under de ekonomiska och sociala förhållanden som passar sektorn, varvid hänsyn skall tas till följderna för det marina ekosystemet och särskilt till producenternas och konsumenternas behov.

I detta syfte införs därför ett gemenskapssystem för styrning av utnyttjandet som skall göra en varaktig balans mellan resurserna och utnyttjandet av dem möjlig inom de olika fiskeområdena."

3 I artikel 4 i förordning nr 3760/92 föreskrevs följande:

"1. För att säkerställa att fiskeresurserna utnyttjas på ett hållbart, ändamålsenligt och ansvarsfullt sätt skall rådet, om inte annat fastställts, enligt förfarandet i artikel 43 i fördraget införa gemenskapsbestämmelser om villkor för tillträde till farvatten och fiskeresurser och för utnyttjandet av dem. Dessa bestämmelser skall bygga på tillgängliga biologiska, socioekonomiska och tekniska analyser, särskilt de rapporter som utarbetats av den kommitté som anges i artikel 16.

2. Dessa bestämmelser kan för varje fiske eller grupp av fisken omfatta åtgärder särskilt för att

...

b) begränsa beskattningsnivåerna,

c) fastställa kvantitativa fångstbegränsningar,

..."

4 I artikel 8.1 i förordning nr 3760/92 föreskrevs att i enlighet med artikel 4 får beskattningsgraden regleras genom att de tillåtna fångstvolymerna, och vid behov fiskeansträngningen, begränsas för den berörda perioden.

5 I enlighet med artikel 8.4 i och 8.4 ii i samma förordning skulle rådet, med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen, för varje fiske eller grupp av fisken från fall till fall besluta om TAC eller högsta tillåtna fiskeansträngning, om så var lämpligt för flera år. Rådet skulle vidare fördela fiskemöjligheterna mellan medlemsstaterna med iakttagande av principen om relativ stabilitet. På begäran av direkt berörda medlemsstater kunde dock hänsyn tas till utvecklingen av minimikvoter och reguljära kvotutväxlingar sedan år 1983, varvid hänsyn på lämpligt sätt skulle tas till den samlade balansen i fråga om andelarna.

6 I elfte till och med fjortonde skälen i förordning nr 3760/92 definieras principen om relativ stabilitet enligt följande:

"För de typer av bestånd för vilka beskattningsnivåerna måste begränsas bör gemenskapens fiskemöjligheter fastställas i form av fångstmängder som är disponibla för medlemsstaterna och tilldelade som kvoter och, då så krävs, uttryckta i fiskeansträngningar.

Bevarandet och förvaltningen av fiskeresurserna måste bidra till att skapa ett mera stabilt fiske och måste bedömas på grundval av en standardtilldelning som återspeglar rådets riktlinjer.

... [d]enna stabilitet [måste] med tanke på beståndens aktuella biologiska situation också säkerställa de särskilda behov som finns i de områden där lokalbefolkningen i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter ...

Det är därför på detta sätt som begreppet åsyftad relativ stabilitet skall förstås."

7 Med stöd av artikel 8.4 i förordning nr 3760/92 har rådet bestämt TAC för vissa fiskbestånd för åren 1995–2001 genom att anta följande förordningar:

— Rådets förordning (EG) nr 3362/94 av den 20 december 1994 om tillåten totalfångst för år 1995 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd och om

vissa villkor för hur fiske får bedrivas efter dem (EGT L 363, s. 1; svensk specialutgåva, område 4, volym 8, s. 22), ändrad bland annat genom rådets förordning nr 746/95 av den 31 mars 1995 (EGT L 74, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 3074/95 av den 22 december 1995 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd, av totala tillåtna fångstmängder under 1996 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 330, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 390/97 av den 20 december 1996 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd, av totala tillåtna fångstmängder för år 1997 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 66, 1997, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 45/98 av den 19 december 1997 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd, av totala tillåtna fångstmängder för år 1998 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 12, 1998, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 48/1999 av den 18 december 1998 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd, av totala tillåtna fångstmängder för år 1999 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 13, 1999, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 2742/1999 av den 17 december 1999 om fastställande för år 2000 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs samt om ändring av förordning (EG) nr 66/98 (EGT L 341, s. 1).

— Rådets förordning (EG) nr 2848/2000 av den 15 december 2000 om fastställande för 2001 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs (EGT L 334, s. 1).

8 Vad gäller ICES-område VIII har i var och en av dessa förordningar TAC för ansjovis fastställts till 33 000 ton, fördelat på 29 700 ton till Konungariket Spanien och 3 300 ton till Republiken Frankrike, utan åtskillnad vad gäller fångstområden. Även om det i den ursprungliga lydelsen av förordning nr 2742/1999 föreskrevs en TAC på 16 000 ton, varvid 14 400 ton fördelades till Konungariket Spanien och 1 600 ton till Republiken Frankrike, fastställdes nämligen även i denna förordning i dess ändrade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1446/2000 av den 16 juni 2000 (EGT L 163, s. 3) en TAC på 33 000 ton.

9 Vad gäller ICES-område IX, ICES-område X och CECAF-område 34.1.1 har det för åren 1995–1998, i avdelning fem i bilaga I till förordning nr 746/95, avdelning tretton i bilagan till förordning nr 3074/95, avdelning fjorton i bilaga I till förordning nr 390/97 och avdelning femton i bilaga I till förordning nr 45/98, fastställts en TAC för ansjovis varje år på 12 000 ton, varvid 5 740 ton fördelades till Konungariket Spanien och 6 260 ton till Republiken Portugal. För år 1999 har det i femtonde avdelningen i bilaga I till förordning nr 48/1999 fastställts en TAC för ansjovis på 13 000 ton, varvid 6 220 ton fördelades till Konungariket Spanien och 6 780 ton till Republiken Portugal. Slutligen har det för åren 2000 och 2001 i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2742/1999 och i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2848/2000 fastställts en TAC på 10 000 ton, varvid 4 780 ton fördelades till Konungariket Spanien och 5 220 ton till Republiken Portugal.

10 Åtgärderna för förvaltning av TAC och kvoterna har fastställts i rådets förordning (EEG) nr 2847/93 av den 12 oktober 1993 om införande av ett kontrollsystem för den gemensamma fiskeripolitiken (EGT L 261, s. 1; svensk specialutgåva, område 4, volym 5, s. 118). I artikel 21 i denna förordning föreskrivs följande:

"1. Alla fångster ur ett kvoterat bestånd eller en kvoterad grupp av bestånd, som tas av gemenskapens fiskefartyg skall skrivas av från den kvot som tilldelats flaggmedlemsstaten för gällande bestånd eller grupp av bestånd, oberoende av landningsplatsen.

2. Varje medlemsstat skall fastställa ett datum när fångsterna ur ett kvoterat bestånd eller en kvoterad grupp av bestånd, som tagits av sådana fiskefartyg som för dess flagg eller är registrerade i den staten skall anses ha förbrukat den kvot som den tilldelats för detta bestånd eller denna grupp av bestånd. Från detta datum skall den tills vidare förbjuda nämnda fartyg att fiska ur detta bestånd eller denna grupp av bestånd ... Denna åtgärd skall omgående anmälas till kommissionen, som sedan skall informera de övriga medlemsstaterna om den.

3. Efter en anmälan i enlighet med punkt 2, eller på eget initiativ, skall kommissionen på grundval av tillgänglig information fastställa ett datum för när de fångster ur ett bestånd eller en grupp av bestånd som omfattas av en TAC, kvot eller någon annan form av mängdbegränsning, som de fiskefartyg tagit som för en medlemsstats flagg eller är registrerade i en medlemsstat, skall anses ha förbrukat den kvot, tilldelning eller andel som står till denna medlemsstats eller, eventuellt, gemenskapens förfogande.

I samband med bedömningen av den situation som avses i första stycket skall kommissionen informera de berörda medlemsstaterna om sannolikheten av ett fiskestopp till följd av att en TAC är förbrukad.

Gemenskapens fiskefartyg skall upphöra med att fiska en art ur ett bestånd eller en grupp av bestånd som omfattas av en kvot eller TAC den dag när den kvot som tilldelats denna stat för beståndet eller gruppen av bestånd ifråga anses vara förbrukad, eller den dag när TAC:en för de arter som utgör detta bestånd eller denna grupp av bestånd anses vara förbrukad ...”

2. *Utbyte av kvoter*

11 Enligt artikel 9.1 i förordning nr 3760/92 fick medlemsstaterna, efter att ha anmält detta till kommissionen, sinsemellan byta alla eller delar av de fiskemöjligheter som tilldelats dem.

12 I rådets förordning (EG) nr 685/95 av den 27 mars 1995 om administreringen av fiskeinsatsen med avseende på vissa fiskezoner och -resurser i gemenskapen (EGT L 71, s. 5), som antagits på grundval av artikel 43 i EG-fördraget, föreskrevs i artikel 11.1 att de berörda medlemsstaterna sinsemellan kunde byta de fiskemöjligheter som tilldelats dem enligt de villkor som anges i bilaga IV, punkt 1.

13 Punkt 1.1 i nämnda bilaga har följande lydelse:

”Utbytena mellan Frankrike och Portugal kan förnyas genom tyst samförstånd för perioden 1995–2002 under förbehåll att varje medlemsstat har möjlighet att ändra villkoren varje år vid det årliga fastställandet av totala tillåtna fångstmängder (TAC) och kvoter.

Utbytena avser följande totala tillåtna fångstmängder:

i) Eftersom en gemensam total tillåten fångstmängd för ansjovis fastställs för ICES-områdena VIII och IX kommer 80% av Portugals fiskemöjligheter varje år att överlåtas till Frankrike, [varvid] dessa fiskemöjligheter får utnyttjas endast i vatten som står under Frankrikes suveränitet eller jurisdiktion.

..."

14 Punkt 1.2 i nämnda bilaga har följande lydelse:

"Utbyten mellan Spanien och Frankrike, vilka grundar sig på det bilaterala avtal som slöts 1992 för ansjovis skall ske med flerårsperspektiv med början 1995, med hänsyn tagen till de två ländernas intressen, däribland särskilt nivån på de årliga kvotutbytena, kontrollåtgärderna och marknadsproblemen, under förbehåll att varje medlemsstat har möjlighet att ändra dessa villkor varje år vid det årliga fastställandet av totala tillåtna fångstmängder och kvoter.

Utbytena avser följande totala tillåtna fångstmängder:

...

ix) För total tillåten fångstmängd för ansjovis i ICES-området VIII kommer 9 000 ton av Spaniens fiskemöjligheter varje år att överlåtas till Frankrike."

15 Vad gäller tilldelade ansjoviskvoter i ICES-områdena IX, X och CECAF-område 34.1.1 preciseras i femte avdelningen i bilaga I till förordning nr 746/95, trettonde avdelningen i bilagan till förordning nr 3074/95, i fjortonde avdelningen i bilaga I till förordning nr 390/97 och i femtonde avdelningen i bilaga I till förordningarna nr 45/98 och 48/1999, i samtliga fall i not 3, att, med undantag från bestämmelsen enligt vilken tilldelade ansjoviskvoter för detta område bara får fiskas i vatten som faller under respektive medlemsstats överhöghet eller jurisdiktion eller i internationella vatten inom berörd zon, får Republiken Portugals kvot "upp till 5 008 ton fiskas i vatten som tillhör ICES underområde VIII, som faller under fransk överhöghet eller jurisdiktion".

16 I likhet härmed preciseras i not 2 i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2742/1999 att av Republiken Portugals kvot "får upp till 3 000 ton fiskas i vatten som tillhör ICES-delområde VIII som faller under fransk överhöghet eller jurisdiktion".

17 Slutligen preciseras i not 2 i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2848/2000 att av Republiken Portugals kvot "får upp till 80% fiskas i vatten som tillhör ICES-delområde VIII som faller under fransk överhöghet eller jurisdiktion", vilket motsvarar 4 176 ton.

18 Konungariket väckte, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 9 juni 1995, med stöd av artikel 173 första stycket i EG-fördraget talan om ogiltigförklaring av punkt 1.1 andra stycket i i bilaga IV till rådets förordning (EG) nr 685/95 samt avdelning 5 om ansjovis i bilaga I till förordning nr 746/95. Talan ogillades dock (domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-179/95, Spanien mot rådet, REG 1999, s. I 6475, nedan dom av den 5 oktober 1999).

19 Genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 11 mars 2000 och den 27 mars 2000, yrkade 62 redare från provinserna Asturien, La Coruña, Pontevedra och Lugo och tre redarföreningar från provinserna Guipúzcoa, Kantabrien och Vizcaya, dels, med stöd av artikel 230 fjärde stycket EG, ogiltigförklaring av den nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2742/1999, dels fastställelse i enlighet med artikel 241 EG av att punkt 1.1 andra stycket i i bilaga IV till förordning nr 685/95 är rättsstridig. Talan avvisades dock i samtliga fall (förstainstansrättens beslut av den 19 september 2001 i de förenade målen T-54/00 och T-73/00, Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa m.fl. mot rådet, REG 2001, s. II-2691, nedan kallat beslutet av den 19 september 2001).

20 Genom domen av den 18 april 2002 i de förenade målen C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 och C-22/01, Spanien mot rådet, REG 2002, s. I-3439, (nedan kallad domen av den 18 april 2002) ogiltigförklarade förstainstansrätten, i enlighet med vad Spanien yrkat, not 3 i trettonde avdelningen i bilagan till förordning nr 3074/95, not 3 i fjortonde avdelningen i bilaga I till förordning nr 390/97, not 3 i femtonde avdelningen i bilaga I till förordning nr 45/98, not 3 i femtonde avdelningen i bilaga I till förordning nr 48/1999, not 2 i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2742/1999 och not 2 i nionde avdelningen i bilaga I D till förordning nr 2848/2000 (nedan kallade de ogiltigförklarade bestämmelserna).

Förfarandet

21 Förevarande talan väcktes, på grundval av artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 18 december 2003, av 98 redare från de spanska provinserna Guipúzcoa och Viscaya samt elva sammanslutningar av fiskare (Cofradías de pescadores) från provinserna Guipúzcoa och Viscaya, vilka företräder såväl sig själva som 59 av sina medlemmar.

22 I enlighet med artikel 44.6 i förstainstansrättens rättegångsregler har sökandena, på begäran av förstainstansrättens kansli, justerat vissa bilagor till sin ansökan genom inlagor som inkom till förstainstansrättens kansli den 6 och 13 januari 2004.

23 Genom inlagor som inkom till förstainstansrättens kansli den 29 mars respektive den 29 april 2004, begärde kommissionen och Republiken Frankrike att få intervenera till stöd för rådets yrkanden.

24 Genom beslut av den 17 maj respektive den 15 juni 2004 tilläts kommissionen och Republiken Frankrike att intervenera.

25 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (tredje avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Såsom en processledningsåtgärd anmodade förstainstansrätten parterna att inkomma med vissa handlingar och svara på skriftliga frågor. Parterna efterkom dessa förelägganden inom utsatt tid.

26 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid offentlig förhandling den 17 mars 2005.

27 Vid förhandlingen återkallade sökandenas ombud från listan med sökande de sexton redare som ägde följande fartyg: *Gure Leporre, Lezoko Gurutze, Ortube Berria, Waksman.*

28 Den 31 maj 2005 ingav sökandena diverse handlingar och begärde att en sakkunnig skulle utses för att bedöma effekterna av den rättsstridiga överföringen och den påstådda överfångsten av ansjovis, på den aktuella situationen för fisket. Rådet och kommissionen ingav sina synpunkter den 5 september respektive den 4 juli 2005.

Parternas yrkanden

29 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att rådet, genom att, i enlighet med förordningarna nr 3074/95, nr 390/97, nr 45/98, nr 48/99, nr 48/1999, nr 2742/1999 och 2848/2000, överföra en del av den kvot för ansjovis i ICES-område IX som tilldelats Republiken Portugal till Republiken Frankrike så att denna kvot kan fiskas i ICES-område VIII, ådragit gemenskaperna ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar,

— förplikta rådet att ersätta den skada som sökandena åsamkats och, i förekommande fall, erlägga dröjsmålsränta,

— förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna, samt kommissionen och Republiken Frankrike att bära sina egna rättegångskostnader.

30 Rådet, med stöd av kommissionen och Republiken Frankrike, har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan försåvitt den avser sammanslutningarna av fiskare från Guipúzcoa och Viscaya, vilka, efter omständigheterna, i sina medlemmars namn eller eget namn, företräder ägarna till fartygen *Dios te salve*, *Gure Leporre*, *Lezoko Gurutze*, *Ortube Berria*, *Tuku Tuku* och *Waksman*, samt såvitt den avser de skador som uppkommit före den 18 december 1998,

— under alla omständigheter ogilla talan,

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

31 Rådet, med stöd av kommissionen och Republiken Frankrike, har yrkat att talan skall avvisas i den del den väckts av sammanslutningar av fiskare från Guipúzcoa och Viscaya och av vissa redare. Rådet har för övrigt gjort gällande att talan till viss del skall avvisas på grund av preskription.

32 Det följer av domstolens dom av den 26 februari 2002 i mål C-23/00 P, rådet mot Boehringer (REG 2002, s. I-1873), punkt 52, att det ankommer på förstainstansrätten att mot bakgrund av omständigheterna i målet, bedöma vad som utgör en god rättsskipning. I förevarande mål anser förstainstansrätten att det är lämpligt att först pröva målet i sak.

33 Sökandena har, till stöd för talan, gjort gällande att förutsättningarna för gemenskapens skadeståndsansvar, enligt artikel 288 andra stycket EG, är uppfyllda.

34 Förstainstansrätten erinrar om att det i fråga om gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar har slagits fast att det föreligger en rätt till skadestånd om tre förutsättningar är uppfyllda, nämligen att den rättsregel som har överträtts har till syfte att ge rättigheter åt enskilda och att överträdelsen av densamma är tillräckligt klar, att det har fastställts att det verkligen föreligger en skada och, slutligen, att det finns ett direkt orsakssamband mellan överträdelsen som läggs gemenskapen till last och den skada som de drabbade personerna har lidit (förstainstansrättens dom av den 14 november 2002 i de förenade målen T-332/00 och T-350/00, Rica Foods och Free Trade Foods mot kommissionen, REG 2002, s. II-4755, punkt 222, och av den 10 april 2003 i mål T-195/00, Travelex Global and Financial Services och Interpayment Services mot kommissionen, REG 2003, s. II-1677, punkt 54, se även för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 4 juli 2000 i mål C-352/98 P, Bergaderm och Goupil mot kommissionen, REG 2000, s. I-5291, punkt 42, och av den 10 december 2002 i mål C-312/00 P, kommissionen mot Camar och Tico, REG 2002, s. I-11355, punkt 53, och av den 10 juli 2003 i mål C-472/00 P, kommissionen mot Fresh Marine, REG 2003, s. I-7541, punkt 25).

35 När en av förutsättningarna för gemenskapens skadeståndsskyldighet inte är uppfylld, skall enligt rättspraxis talan ogillas i sin helhet, utan att det är nödvändigt att pröva de andra förutsättningarna (domstolens dom av den 14 oktober 1999 i mål C-104/97 P, Atlanta mot kommissionen och rådet, REG 1999, s. I-6983, punkt 65, och förstainstansrättens dom av den 28 november 2002 i mål T-40/01, Scan Office Design mot kommissionen, REG 2002, s. II-5043, punkt 18).

36 I förevarande mål skall bedömas om dessa tre förutsättningar är uppfyllda.

1. *En tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge rättigheter åt enskilda*

Parternas argument

37 Sökandena har gjort gällande att genom att tillåta den portugisiska fiskeflottan att fiska i ICES-område VIII, med stöd av de ogiltigförklarade bestämmelserna, har rådet gjort sig skyldigt till en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge rättigheter åt enskilda.

38 För det första, vad gäller en tillräckligt klar överträdelse, har sökandena erinrat om att det avgörande kriteriet i detta avseende är ett uppenbart överskridande från institutionen av utrymmet för dess skönsmässiga bedömning. En mindre överträdelse av gemenskapsrätten kan vara tillräcklig för att det skall vara fråga om en tillräckligt klar överträdelse, om den ifrågavarande institutionen endast förfogade över ett i hög grad begränsat, eller till och med obefintligt, utrymme för skönsmässig bedömning (domen i det ovan i punkt 34 nämnda målet Bergaderm och Goupil mot kommissionen, punkterna 41 och 42, och det ovan i punkt 34 nämnda målet kommissionen mot Camar och Tico, punkt 53).

39 Sökandena hävdar att rådet, genom att anta de ogiltigförklarade bestämmelserna, såsom framgår av domen av den 18 april 2002, har brutit mot principen om relativ stabilitet enligt artikel 8.4 ii i förordning nr 3760/92 och artikel 161.1 f i anslutningsakten. Sökandena anser vidare att rådet härigenom dels överträtt principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen — eftersom situationen för den spanska fiskeflottan, som hade rätt att fiska ansjovis i ICES-område VIII förändrats genom att en gemenskapsinstitution agerat på ett sätt som innebar att den överskred sin kompetens, och på ett sätt som inte är brukligt vid ändringar av internationella avtal såsom anslutningsakten —, dels gjort sig skyldigt till maktmissbruk genom att höja TAC i ICES-område VIII utan att

bestämma en ny TAC, grundad på nya vetenskapliga och tekniska rön, såsom föreskrivs i förordning nr 3760/92 och genom att kringgå de förfaranden som föreskrivs för detta, vilket kräver en ändring av anslutningsakten.

40 Enligt sökandena är den skada de lidit med anledning av dessa överträdelser en följd av att begränsningarna i gällande bestämmelser om uppdelning av möjligheterna till fiske inte har tillämpats. Dessa begränsningar är klara och precisa och ger inte rådet något utrymme för skönsmässig bedömning. Den första begränsningen består i nödvändigheten av att inte vidta åtgärder som förändrar ett rättsläge som slagits fast i ett internationellt avtal, i detta fall anslutningsakten, nämligen det faktum att Konungariket Spanien har rätt till 90 procent av den totala tillåtna fångstmängden av ansjovis i ICES-område VIII. Den andra begränsningen följer av punkt 1.1 andra stycket i, i bilaga IV till förordning nr 685/95 och artikel 8.4 ii i förordning 3760/92, enligt vilka rådet inte ges någon behörighet att godkänna utbyten av fiskekvoter. Behörigheten avser endast vad som framgår av dessa bestämmelser, nämligen att fastställa en TAC på begäran av berörda stater. Under dessa omständigheter är det svårt att anse att rådet skulle kunna företa en skönsmässig bedömning.

41 Sökandena har förtydligat att de inte bestrider att rådet utövar sin rätt att bestämma den totala tillåtna fångstmängden per ICES-område, inte heller dess behörighet att harmonisera förvaltningen av bestämda ICES-områden och bestämma gemensamma TAC eller att på ett abstrakt sätt medge överföringar av fiskekvoter. Frågan i förevarande fall är det sätt på vilket rådet i det konkreta fallet tillät överföring av fiskekvoter mellan Republiken Frankrike och Republiken Portugal, då principen om relativ stabilitet utesluter allt utrymme för skönsmässig bedömning.

42 Rådet har enligt sökandena inte något stort utrymme för skönsmässig bedömning för att förändra fiskekvoterna för ansjovis som tilldelats Konungariket Spanien. Det krävs inte, i motsats till vad rådet hävdar, att överträdelsen är allvarlig och klar.

43 Först, vad gäller bestämmelsens klarhet och tydlighet, anser inte sökandena att det är relevant att åberopa en påstådd skillnad mellan domen av den 5 oktober 1999 och domen av den 18 april 2002 gällande tydligheten i de ogiltigförklarade bestämmelserna.

44 Vidare, vad gäller frågan huruvida rådets rättsvillfarelse kan anses ursäktlig såsom har påstått, underströk sökandena att de i dom av den 5 oktober 1999 aktuella bestämmelserna inte är de ogiltigförklarade bestämmelserna. Förordning nr 685/95 som den första domen gällde, innehåller nämligen inte ett komplett regelverk för överföring av fiskekvoter såsom var fallet i den andra domen, enär det utbyte av fiskekvoter som förklarades rättsstridigt förutsatte en rätt att fiska för Republiken Portugal i ICES-område VIII. Denna rätt att fiska kunde emellertid inte ha inrättats annat än genom de ogiltigförklarade bestämmelserna. Det förekom således ingen skillnad i tolkning av en liknande bestämmelse. Enligt sökandena bekräftar tvärtom domen av den 5 oktober 1999, i punkterna 51 och 52, att en överföring som inte respekterar den totala jämvikten mellan parterna, det vill säga, fiskekvoter per område med tillämpning av principen om relativ stabilitet, är olaglig. Domstolen har, i punkt 45 i domen av den 18 april 2002, bekräftat just att respekt för de nationella fiskekvoterna är en nödvändig förutsättning för överföring mellan olika områden. Rådets medgivande av en överföring av fiskekvoter för ansjovis i ICES-område VIII mellan Republiken Portugal och Republiken Frankrike, utan att tidigare ha bestämt en TAC för de aktuella områdena, utgör dessutom ett oförlåtligt fel, eftersom det skett i strid med bestämmelser utfärdade av rådet.

45 Slutligen, vad gäller frågan om överträdelsen var avsiktlig, anser sökandena att rådet var fullt medvetet om att man använt sig av ett rättsligt konstgrepp för att beröva Konungariket Spanien sin rätt till en ansjoviskvot om 90 procent av fiskemöjligheterna i ICES-område VIII, eftersom, såsom framgår av punkt 36 i domen av den 18 april 2002 och punkt 25 i dom av den 5 oktober 1999, rådet självt hävdat att man inte lagligen kan ändra fördelningen av fiskekvoter utan att Konungariket Spanien först avsagt sig sin kvot av ansjovis, och inte heller rättfärdiga en väsentlig ökning av TAC motsvarande tio gånger fiskemöjligheterna för ansjovis vilket rådet avsett tillerkänna Republiken Frankrike i ICES-område VIII.

46 Följaktligen har rådet, genom att anta de rättsstridiga bestämmelserna i fråga, gjort sig skyldigt till en tillräckligt klar överträdelse av gemenskapsrätten.

47 Vad gäller kommissionens argument enligt vilket domstolen i domen av den 18 april 2002 inte uttalat sig om rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar, anser sig sökandena ha rätt att åberopa alla rättsliga argument som de finner lämpliga till stöd för sin talan, vare sig dessa ansetts välgrundade av domstolen i målet om ogiltigförklaring eller ej. Enligt dem är talan om ogiltigförklaring självständig i förhållande till talan om skadestånd — det enda sambandet mellan den talan om ogiltigförklaring som väckts av Konungariket Spanien och förevarande mål är att avgörandet i det förra målet berört frågan om rådets rättsstridiga agerande, vilket är ett av kriterierna för att gemenskapens skadeståndsansvar skall komma i fråga.

48 Vad gäller kommissionens argument, att de förordningar som antas av rådet och vilka bestämmer TAC är årligen återkommande och lagligen kan variera år från år, vilket skulle innebära att inget åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar skett, har sökandena gjort gällande att föremålet för detta förfarande är fördelningen av fiskekvoter mellan medlemsstater när en gång den totala tillåtna fångstmängden har fastställts. Denna fördelning borde under alla omständigheter, och för varje år som den rättsstridiga fördelningen medgivits, för ICES-område VIII ha gjorts enligt proportionerna 90/10, mellan den fiskekvot som tilldelats Konungariket Spanien och den som tilldelats Republiken Frankrike, vilket inte varit fallet.

49 För det andra, vad gäller åsidosättande av bestämmelser som ger rättigheter för enskilda, har sökandena först uppgett att principen om relativ stabilitet, som åsidosatts av rådet, enligt domen av den 18 april 2002 utgör en överordnad rättsregel.

50 Enligt sökandena innehåller artikel 161.1 f i anslutningsakten en av de grundläggande principerna för den gemensamma fiskeripolitiken. Vidare har de förordningar i vilka bestämmelserna har ogiltigförklarats, tillkommit för den årliga tillämpningen av förordningarna nr 3760/92 och nr 685/95. Följaktligen skall dessa förordningar, då det handlar om regler på samma nivå, till sitt innehåll och syfte, respektera de principer som fastslås i de senare förordningarna, vilka fastställer de mål som slagits fast i primärrätten, i synnerhet artikel 33 EG.

51 I detta avseende har sökandena förtydligat att möjligheten att avstå från fiskerättigheter som tilldelats av rådet följer likaledes av genomförandet av principen om relativ stabilitet. Det som är aktuellt i förevarande fall är under alla omständigheter den tidigare tilldelningen av fiskekvoter. Emellertid, såsom framgår av punkt 47 i domen av den 18 april 2002, förutsätter ett utbyte av fiskemöjligheter att dessa tidigare har fördelats i överensstämmelse med principen om relativ stabilitet och att det sker på begäran av en av de berörda medlemsstaterna. Domstolen har tidigare erkänt principen om relativ stabilitet som en överordnad rättsregel genom att ogiltigförklara de bestämmelser som var föremål för prövning.

52 Sökandena har vidare gjort gällande att anslutningsakten, genom att den tilldelar Konungariket Spanien 90 procent av fiskemöjligheterna för ansjovis i ICES-område VIII, principen om relativ stabilitet, vilken ger ytterligare garantier för upprätthållandet av denna del, liksom de begränsningar som läggs på rådet genom artikel 8.4 ii i förordning nr 3760/92, nämligen kravet på en begäran från den berörda medelsstaten, och genom punkt 1.1 andra stycket i, i bilaga IV till förordning nr 685/95, nämligen kravet på fastställande av en enda TAC, ger upphov till rättigheter för sökandena, eller i vart fall en berättigad förväntan om sådana. Om nämligen en fiskekvot för ansjovis om 90 procent av TAC för det omtvistade området tilldelas Konungariket Spanien, är mottagarna av dessa fiskerättigheter i detta fall i det aktuella området, de ekonomiska aktörer som genomför fisket, i förevarande fall sökandena och andra rederiföretag som har rätt att fiska.

53 I detta avseende har sökandena för det första hävdat att, i enlighet med tolfte och fjortonde skälen i förordning nr 3760/92, fördelningen av fiskekvoter skall ske i

förhållande till omfattningen av det traditionella fisket, behovet i vissa områden där lokalbefolkningen i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter liksom beståndens aktuella biologiska situation, vilket visar att den speciella situationen för de ekonomiska aktörer som är verksamma i ICES-område VIII och deras rättigheter har tagits i beaktande vid fastställandet av TAC för ansjovis för nämnda område.

54 Sökandena anser att erkännandet av en rättighet eller en berättigad förväntning till förmån för sökandena följer av principen om relativ stabilitet och är den enda tänkbara tolkningen av syftet med bestämmelsen, nämligen att upprätthålla levnadsnivån hos de aktuella befolkningsgrupperna och inte till berikande av medlemsstaternas rättsliga tillgångar genom att tillerkänna dem en rättighet vars ekonomiska värde är ostridigt, i förevarande fall fiskerättigheter. Följaktligen, då staten endast är förvaltare av fiskemöjligheterna för ansjovis som tilldelats med tillämpning av principen om relativ stabilitet, kallad fiskekvot i anslutningsakten, är de fiskefartyg som fiskar ansjovis vid Biscayabukten i den spanska fiskeflottan, inskrivna i registren i fråga och med licens att utöva sin verksamhet, de som i verkligheten kan göra ekonomisk vinst av fiskemöjligheterna i fråga.

55 Vad gäller kommissionens argument enligt vilket förstainstansrätten i dom av den 6 december 2001 i mål T-196/99, Area Cova m.fl. mot rådet och kommissionen (REG 2001, s. II-3597), redan har avgjort att principen om relativ stabilitet inte kan vara rättsligt bindande för enskilda på så sätt att åsidosättande skulle ge rätt till skadestånd, har sökandena gjort gällande att det av kommissionen nämnda stycket utgör ett *obiter dictum*, använt i ett sammanhang där tillämpningen av principen om relativ stabilitet inte var aktuell. Ett sådant yttrande utgör inte *ratiodecidendi* för domen, och följaktligen kan inte det påståendet i något fall anses som bindande rättspraxis på det sätt som kommissionen har hävdat.

56 Sökandena har för övrigt erinrat om att förstainstansrätten klart slagit fast att de berörda under alla omständigheter, i den mån de anser sig ha orsakats skada direkt

till följd av den nionde avdelningen av bilaga I D till förordning nr 2742/99, kan angripa rättsakten inom ramen för en talan om skadestånd i utomobligatoriska förhållanden enligt artikel 235 EG och artikel 288 EG (beslut av den 19 september 2001, punkt 85).

57 Sökandena anser att om man följer kommissionens uppfattning skulle principen om effektiva rättsmedel åsidosättas. Rådets rättsstridiga handlande skulle nämligen under alla omständigheter passera utan rättsliga konsekvenser, eftersom de skador som orsakats inte skulle kunna ersättas, då staten inte kan väcka talan om skadestånd. De sökande redarna har ansett sig berövade en fiskerätt, eller i vart fall en berättigad förväntning avseende en sådan rätt, vilken erkänns av gemenskapsrätten, och följaktligen de fångster som en sådan rätt skulle ge, vilka emellertid kom att gå till den fiskeflotta som är förmånstagare till denna överföring, varför den faktiska tilldelningen av fiskemöjligheter när utbytet av kvoterna väl skett, kunde ske ostraffat, i strid med bestämmelserna i artikel 161.1 f i anslutningsakten.

58 För det andra har sökandena erinrat om att enligt artikel 33 EG är ett av målen för den gemensamma jordbrukspolitiken att tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, särskilt genom en höjning av den individuella inkomsten för dem som arbetar i jordbruket. För att nå detta mål är syftet med kvoter att varje medlemsstat skall tillförsäkras en del av den totala tillåtna fångstmängden med hänsyn till ovannämnda kriterier. Sökandena har understrukit att det är de fiskefartyg som för varje medlemsstats flagg eller som är registrerade i varje medlemsstat som ensamma kan ta upp de kvoter som tilldelats medlemsstaten (domstolens dom av den 14 december 1989 i mål C-216/87, Jaderow, REG 1989, s. 4509, punkt 16).

59 För det tredje understryker sökandena att enligt den spanska lagen nr 3/2001 kan dels fördelningen av fiskemöjligheter mellan fiskefartyg ske genom tilldelning av en volym i förhållande till hur mycket fartyget tidigare fiskat, dels skall anpassningen eller minskningen av fiskemöjligheter som har ålagts av Europeiska unionen eller

genom internationella avtal, påverka varje fartyg proportionellt enligt en rättviseprincip, på så sätt att aktörernas inbördes förhållanden bevaras. Det följer av det sagda att minskningen av kvoten för ansjovis för Konungariket Spanien har haft negativa återverkningar för sökandena.

60 Rådet har, med stöd av kommissionen, gjort gällande att den första förutsättningen för att en skada skall vara ersättningsgill enligt gemenskapsrätten inte är uppfylld, dels eftersom de regler som åsidosatts av rådet inte haft till syfte att ge rättigheter åt enskilda, dels eftersom dessa åsidosättanden inte är tillräckligt klara.

Förstainstansrättens bedömning

61 Såsom påpekats ovan i punkt 34 är den första förutsättningen för att en rätt till skadestånd skall föreligga enligt gemenskapsrätten att institutionen i fråga överträtt en rättsregel som har till syfte att ge rättigheter åt enskilda och att denna överträdelse är tillräckligt klar.

62 Under dessa omständigheter är det lämpligt att först undersöka om rådet, genom det kritiserade uppträdandet, har överträtt en rättsregel, och om så är fallet, om denna rättsregel har till syfte att skydda enskilda och om denna överträdelse är tillräckligt klar.

Det rättsstridiga uppträdande som rådet kritiserats för

63 Förstainstansrätten finner att det inledningsvis är lämpligt att exakt bestämma det uppträdande av rådet som påståtts vara rättsstridigt av sökandena.

64 Med förevarande talan avser sökandena erhålla skadestånd för den skada de åsamkats genom de ogiltigförklarade bestämmelserna genom vilka rådet givit Republiken Portugal rätt att fiska en del av sin kvot av ansjovis, under perioden 1996–2001, i de vatten som tillhör ICES-område VIII, vilket omfattas av Republiken Frankrikes överhöghet eller jurisdiktion. Det är detta tillstånd för Republiken Portugal att fiska i ICES-område VIII som ogiltigförklarades av domstolen i domen av den 18 april 2002.

65 De ogiltigförklarade bestämmelserna syftade till genomförandet av bestämmelserna i punkt 1.1 andra stycket i, i bilaga IV till förordning nr 685/95 enligt vilka, inom ramen för en överenskommelse om överlåtelse av fiskemöjligheter vilken kan förnyas genom tyst samförstånd under perioden 1995–2002, Republiken Portugal överlät 80 procent av sina fiskemöjligheter i ICES-område IX till Republiken Frankrike, varvid dessa fiskemöjligheter skulle utnyttjas endast i vatten som står under Republiken Frankrikes överhöghet eller jurisdiktion i ICES-område VIII. Republiken Portugal förfogar emellertid inte över några fiskemöjligheter i ICES-område VIII. De ogiltigförklarade bestämmelserna hade till syfte att skapa sådana.

66 Även om domstolen sin dom av den 18 april 2002 ogiltigförklarade rådets tillåtelse till Republiken Portugal att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII, uttalade den sig däremot inte om lagligheten av Republiken Portugals överlåtelse av sina fiskemöjligheter av ansjovis i ICES-område VIII till Republiken Frankrike, vilken överlåtelse domstolen bekräftat i sin dom av den 5 oktober 1999.

67 I den domen förkastade nämligen domstolen de grunder för ogiltighet vilka framförts av Konungariket Spanien mot bestämmelsen om denna överlåtelse, nämligen punkt 1.1 andra stycket i, i bilaga IV till förordning nr 685/95. Denna bestämmelses förenlighet med gemenskapsrätten har slutgiltigt avgjorts genom dom av den 5 oktober 1999, vilken har vunnit rättskraft i detta avseende (se för ett liknande resonemang förslag till avgörande av generaladvokaten Alber inför domen av den 18 april 2002, REG 2002, s. I-3441, punkterna 47 och 79).

68 Det är däremot lämpligt att undersöka om den rättsstridiga tillåtelsen för Republiken Portugal att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII utgör ett skadeståndsgrundande uppträdande. I detta avseende har sökandena gjort gällande att rådets uppträdande, till skada för dem, har åsidosatt principen om relativ stabilitet, anslutningsakten, principerna om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar och att detta uppträdande utgör maktmissbruk.

— Åsidosättande av principen om relativ stabilitet

69 Genom domen av den 18 april 2002 har domstolen slagit fast att rådet, genom att i de ogiltigförklarade bestämmelserna tillåta Republiken Portugal att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII mellan 1996 och 2001, har åsidosatt principen om relativ stabilitet, eftersom Spanien inte fått 90 procent av fiskemöjligheterna som landet tilldelats i ICES-område VIII.

— Övriga åsidosättanden som påståtts av sökandena

70 Sökandena har gjort gällande att rådet genom det kritiserade uppträdandet, förutom principen om relativ stabilitet, åsidosatt anslutningsakten, rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar och att uppträdandet utgör maktmissbruk.

71 Det är riktigt att domstolen i sin dom av den 18 april 2002 inte slagit fast att rådet gjort sig skyldigt till de åsidosättanden och det maktmissbruk som nämnts ovan.

72 Skadeståndstalan är emellertid enligt fast rättspraxis en självständig form av talan i förhållande till talan om ogiltigförklaring (domstolens beslut av den 21 juni 1993 i mål C-257/93, Van Parijs m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1993, s. I-3335, punkterna 14 och 15, och förstainstansrättens dom av den 16 april 1997 i mål T-20/94, Hartmann mot rådet och kommissionen, REG 1997, s. II-595, punkt 115), varför ogiltigförklaring av rättsakten som orsakat skadan eller fastställande av att den är ogiltig inte krävs för att skadeståndstalan skall kunna väckas.

73 Rätten till skadestånd enligt gemenskapsrätten beror emellertid på karaktären av de påstådda överträdelserna eftersom tillämpningen av artikel 288 andra stycket EG kräver att den påstådda överträdelsen är tillräckligt klar och att den åsidosatta bestämmelsen ger rättigheter åt enskilda.

74 Följaktligen skall först undersökas om det kritiserade uppträdandet inneburit ett åsidosättande, förutom av principen om relativ stabilitet, också av anslutningsakten, av rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar, samt huruvida uppträdandet utgör maktmissbruk.

75 Det kan först konstateras att åsidosättande av anslutningsakten skett, eftersom rådet, genom att tillåta Republiken Portugal att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII, har berövat Konungariket Spanien de 90 procent fiskemöjligheter av TAC för ansjovis i ICES-område VIII som det blivit tilldelat, vilket domstolen konstaterat i punkt 42 i domen av den 18 april 2002. Enligt artikel 161.1 f i anslutningsakten skall nämligen Konungariket Spanien ges en tilldelning av 90 procent av fiskemöjligheterna av TAC för ansjovis i nämnda område.

76 Vad gäller rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar konstaterar förstainstansrätten tvärtom att de inte åsidosatts. Sökandenas uppfattning grundar sig nämligen på förutsättningen att rådet inte lagligen, under några omständigheter, kan tillåta Republiken Portugal att fiska ansjovis i ICES-område VIII. Denna förutsättning är dock felaktig. I detta avseende erinrar förstainstansrätten om att domstolen, i domen av den 18 april 2002, funnit följande:

"44 De ifrågasatta bestämmelserna kan inte anses motiverade med stöd av artikel 11.1 jämförd med punkt 1.1 andra stycket i i bilaga IV till förordning nr 685/95. I sistnämnda bestämmelse föreskrivs att när 'en gemensam total tillåten fångstmängd' för ansjovis har fastställts för ICES-områdena VIII och IX 'kommer 80% av Portugals fiskemöjligheter varje år att överlåtas till Frankrike, då dessa fiskemöjligheter får utnyttjas endast i vatten som står under Frankrikes suveränitet eller jurisdiktion".

45 Konstaterandet i punkterna 51 och 52 i domen i det ovannämnda målet Spanien mot rådet att överlåtelsen av fiskemöjligheterna från Republiken Portugal till Republiken Frankrike gjordes inom ramen för en gemensam TAC avseende ICES-områdena VIII och IX har visat sig vara oriktigt. För att villkoret angående fastställandet av en gemensam TAC för ansjovis avseende ICES-områdena VIII och IX, vilket enligt punkt 1.1 andra stycket i i bilaga IV till förordning nr 685/95 utgör en förutsättning för utbytet av fiskemöjligheter mellan Republiken Portugal och Republiken Frankrike, skulle anses vara uppfyllt hade rådet varit tvunge[t] att fastställa en enda TAC för ansjovis avseende ICES-område VIII och ICES-område IX, X och CECAF 34.1.1, vilket enligt rådets egna inlagor inte har gjorts. Den av rådet påstådda gemensamma administrationen av två skilda TAC kan inte uppfylla detta villkor. Dessutom har det i det förevarande fallet inte bestridits att de två TAC avser två bestånd som skiljer sig i biologiskt hänseende.

...

47 De ifrågasatta bestämmelserna kan inte heller motiveras med stöd av artiklarna 8.4 ii och 9.1 i förordning nr 3760/92, i vilka det föreskrivs att avtal om utbyte av fiskekvoter skall träffas. I artikel 8.4 ii anges uttryckligen att en begäran av direkt berörda medlemsstater är nödvändig för att ett sådant utbyte skall beaktas av rådet. I det förevarande fallet har Konungariket Spanien inte framställt någon sådan begäran. Denna stat är för övrigt direkt berörd, eftersom utbytet av kvoter har fått till följd att fiskemöjligheterna avseende ansjovis ökat i ICES-område VIII. Vad gäller artikel 9.1 konstaterar domstolen att ett utbyte av fiskemöjligheterna i enlighet med denna bestämmelse förutsätter att dessa tilldelats i enlighet med principen om relativ stabilitet. Detta har emellertid inte varit fallet för åren 1996–2001, vilket framgår av punkt 42 i förevarande dom."

77 Det följer av detta att rådet i princip, med stöd av punkt 1.1 andra stycket i, i bilaga IV till förordning nr 685/95 och artikel 8.4 ii i förordning nr 3760/92, hade rätt att tillåta Republiken Portugal att fiska ansjovis i ICES-område VIII, om en gemensam TAC för ansjovis bestämts för ICES-område VIII och ICES-område IX och alla direkt berörda medlemsstater begärt detta.

78 Sökandena kan följaktligen inte göra gällande att rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts genom de ogiltigförklarade bestämmelserna, eftersom rådet i princip tillåts anta dem med stöd av tillämpliga bestämmelser. Av samma skäl kan sökandena inte med fog förvänta sig att rådande förhållanden skall bestå när dessa kan ändras av rådet inom ramen för dess utrymme för skönsmässig bedömning. Detta gäller särskilt inom ett sådant område som den gemensamma jordbrukspolitiken, där institutionerna har ett betydande utrymme för skönsmässig bedömning (se för ett liknande resonemang domen i det ovan i punkt 55 nämnda målet Area Cova m.fl. mot rådet och kommissionen, punkt 122).

79 Vad gäller det påstådda maktmissbruket erinrar förstainstansrätten i detta avseende om att, enligt rättspraxis, en rättsakt innebär maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter kan antas att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angetts av den svarande institutionen eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget (domstolens dom i det ovan i punkt 34 nämnda målet Rica Foods och Free Trade Foods mot kommissionen, punkt 200).

80 I förevarande fall har sökandena emellertid inte fört fram något som tyder på att de ogiltigförklarade bestämmelserna antagits av något annat skäl än "[f]ör att förbättra utnyttjandet av fiskemöjligheterna för ansjovis" såsom anges i fjärde skälet i förordning nr 746/95.

81 Av vad som ovan anförts följer sammantaget att det kritiserade uppträdandet av rådet är rättsstridigt på så sätt att principen om relativ stabilitet och anslutningsakten har åsidosatts.

82 Under dessa omständigheter är det lämpligt att härefter undersöka om de bestämmelser som åsidosatts av rådet är avsedda att ge rättigheter åt enskilda och, om så är fallet, om åsidosättandena är tillräckligt klara.

Förekomsten av en bestämmelse som är avsedd att ge enskilda rättigheter

83 För att gemenskapens utomobligatoriska ansvar skall aktualiseras skall enligt rättspraxis den rättsstridighet som klandras röra en överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter (dom i det ovan i punkt 34 nämnda målet Bergaderm och Goupil mot kommissionen, punkt 42, och i det ovan i punkt 34 nämnda målet kommissionen mot Camar och Tico, punkt 53).

84 Det skall följaktligen undersökas i vilken utsträckning principen om relativ stabilitet och artikel 161.1 f i anslutningsakten kan anses ha till syfte att ge enskilda rättigheter.

85 Inledningsvis kan det noteras att det, i motsats till vad rådet hävdat, inte är av betydelse om den åsidosatta rättsregeln är en överordnad rättsregel eller ej (se för ett liknande resonemang domen i det ovan i punkt 34 nämnda målet Bergaderm och Goupil mot kommissionen, punkterna 41, 42 och 62). Parternas argument i detta avseende är följaktligen irrelevanta.

86 En rättsregel skall enligt rättspraxis anses ha till syfte att ge enskilda rättigheter när överträdelsen rör en bestämmelse som ger upphov till rättigheter för enskilda vilka de nationella domstolarna måste skydda och som således har en direkt effekt (domstolens dom av den 5 mars 1996 i de förenade målen C-46/93 och C-48/93, Brasserie du pêcheur och Factortame, REG 1996, s. I-1029, punkt 54), ger upphov till en förmån som kan klassificeras som en förvärvad rättighet (se för ett liknande resonemang förstainstansrättens dom av den 29 januari 1998 i mål T-113/96, Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-125, punkterna 63–65), som har till syfte att skydda enskildas intressen (domstolens dom av den 25 maj 1978 i de förenade målen 83/76 och 94/76, 4/77, 15/77 och 40/77, HNL m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1978, s. 1209, punkt 5; svensk specialutgåva, volym 4, s. 119) eller som tillerkänner enskilda rättigheter vars innehåll tillräckligt klart kan bestämmas (domstolen dom av den 8 oktober 1996 i de förenade målen C-178/94, C-179/94, C-188/94–C-190/94, Dillenkofer m.fl., REG 1996, s. I-4845, punkt 22).

87 Förstainstansrätten erinrar om att enligt artikel 8.4 i i förordning nr 3760/92 skall rådet fördela fiskemöjligheter mellan medlemsstaterna så att den relativa stabiliteten för fisket för varje medlemsstat för varje typ av fiske garanteras. Med tillämpning av denna princip har Konungariket Spanien enligt artikel 161.1 f i anslutningsakten tilldelats 90 procent av TAC för ansjovis i ICES-område VIII, medan de resterande 10 procenten har tilldelats Republiken Frankrike. Det är denna fördelning som rådet åsidosatt genom att anta de ogiltigförklarade bestämmelserna vilka hade till effekt att Konungariket Spanien inte erhöll 90 procent av fiskemöjligheterna för ansjovis i nämnda område.

88 Förstainstansrätten har i det ovan i punkt 55 nämnda målet Area Cova m.fl. mot rådet och kommissionen (punkt 152) redan slagit fast att eftersom principen om relativ stabilitet endast avser förhållandet mellan medlemsstaterna kan den inte ge rättigheter åt enskilda vars åsidosättande skulle medföra en rätt till skadestånd enligt artikel 288 andra stycket EG.

89 Principen om relativ stabilitet avspeglar nämligen ett kriterium för fördelning av gemensamma fiskemöjligheter mellan medlemsstaterna i form av kvoter vilka tilldelas medlemsstaterna. Såsom domstolen fastslagit (domstolens dom av den 13 oktober 1992 i de förenade målen C-63/90 och C-67/90, Portugal och Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5073, punkt 28; svensk specialutgåva, volym 13, s. 123), ger således principen om relativ stabilitet inte någon garanterad fångstmängd till fiskarna. Iakttagandet av relativ stabilitet skall anses vara av betydelse endast för att upprätthålla en rätt till en viss procentandel för varje medlemsstat i denna fördelning.

90 Det kan vidare betonas att i enlighet med artikel 9.1 i förordning nr 3760/92 kan medlemsstaterna mellan sig byta hela eller delar av de fiskemöjligheter som de tilldelats, vilket åskådliggörs av de faktiska omständigheterna i förevarande mål. Från det förfarande som skall iakttas för att genomföra ett sådant byte kan inte heller slutsatsen dras att några rättigheter uppstår för fiskarna i den medlemsstat som överlåter sådana fiskemöjligheter.

91 På samma sätt, såsom förstainstansrätten påpekat i punkt 54 i beslut av den 19 september 2001, har artikel 161.1 f i anslutningsakten endast till syfte att föreskriva fördelningen av kvoter för ansjovis i ICES-område VIII. Denna bestämmelse innehåller inga uppgifter om situationen för fiskarna av ansjovis från de två länder som kan bedriva fiske i detta område, och *a fortiori* föreskrivs i bestämmelsen inte heller någon skyldighet för rådet att beakta dessa fiskares särskilda situation vid godkännandet av en överlåtelse av ansjoviskvoter från ett område som gränsar till detta område.

92 Det följer av detta att beviljandet av en andel om 90 procent av TAC för ansjovis i ICES-område VIII för Konungariket Spanien, i enlighet med principen om relativ stabilitet, inte på något sätt ger spanska fiskare någon rätt att fiska ansjovis i detta område. Sådana eventuella fiskemöjligheter beror enbart på den nationella lagstiftningen som bestämmer under vilka villkor fiske i ICES-område VIII skall utövas.

93 Under dessa omständigheter skall det anses att principen om relativ stabilitet och artikel 161.1 f i anslutningsakten tillräckligt säkert identifierar dels medlemsstaterna som mottagare av fiskerättigheterna, dels innehållet i dessa rättigheter. Dessa bestämmelser har således inte till syfte att ge rättigheter åt enskilda i den mening som avses i ovannämnd rättspraxis.

94 Som sökandena gjort gällande skall enligt trettonde skälet i förordning nr 3760/92 den relativa stabilitet som föreskrivs i denna förordning ta hänsyn till de särskilda behov som finns i de områden där lokalbefolkningen i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter. Såsom domstolen slagit fast följer härav att syftet med kvoterna är att tillförsäkra varje medlemsstat en del av gemenskapens TAC, vilken huvudsakligen bestäms utifrån de fångster som de traditionella fiskeriverksamheterna, den lokalbefolkning som i särskilt hög grad är beroende av fisket och de därtill knutna verksamheterna i denna medlemsstat kunnat tillgodoräkna sig före inrättandet av kvotsystemet (domstolens dom av den 19 februari 1998 i mål C-4/96, NIFPO och Northern Ireland Fishermen's Federation, REG 1998, s. I-681, punkt 47, se även, beträffande förordning nr 170/83, domarna av den 14 december 1989 i mål 3/87, Agegate, REG 1989, s. 4459, punkt 24, och det ovan i punkt 58 nämnda målet Jaderow, punkt 23).

95 Det ankommer följaktligen på rådet att då det fördelar fiskemöjligheterna mellan medlemsstaterna för varje berört bestånd göra en avvägning av varje medlemsstats intressen särskilt i fråga om den traditionella fiskeriverksamheten och, i förekommande fall, beakta intressena hos dess befolkning samt lokala verksamheter som i hög grad är beroende av fisket (domen i det ovan i punkt 94 nämnda målet NIFPO och Northern Ireland Fishermen's Federation, punkt 48).

96 Det kan emellertid påpekas att förstainstansrätten, i punkt 153 i det ovan i punkt 55 nämnda målet Area Cova m.fl. mot rådet och kommissionen, även fastslagit att de traditionella fiskerättigheterna endast kan ha förvärvats av staterna och inte av enskilda redare. Dessa kan alltså inte göra gällande en rätt vars åsidosättande kan ge dem rätt till skadestånd på grundval av artikel 288 andra stycket EG.

97 Av detta följer att principen om relativ stabilitet och artikel 161.1 f i anslutningsakten inte har till syfte att ge rättigheter till enskilda i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis. Följaktligen, utan att det är nödvändigt att undersöka om rådets åsidosättande av dessa bestämmelser var tillräckligt klart, anser förstainstansrätten att den första förutsättningen för rätt till skadestånd inte uppfyllts i förevarande mål.

2. *Den påstådda skadan*

Parternas argument

98 Sökandena har gjort gällande att de åsamkats fyra typer av skador till följd av rådets påstådda rättsstridiga handlande.

99 För det första har sökandena hävdat att de ogiltigförklarade bestämmelserna haft den omedelbara effekten att beröva den spanska fiskeflottan i Bisqayabukten rätten att fiska 90 procent av den nya TAC, vilken beräknats genom att addera den TAC som formellt godkänts för varje period i ICES-område VIII och den extra mängd ansjovis som tilldelats den franska fiskeflottan i ICES-område VIII till följd av

överföringen av den portugisiska kvoten från ICES-område IX, vilken tillåtits av rådet. Den ansjovis som fiskas i ICES-område VIII utgör en enda beräkningsenhet. Följaktligen dras all fångst som tas ur havet av ett fiskefartyg från den TAC som gäller för ICES-område VIII, och denna är då inte längre tillgänglig för de andra fiskefartyg som tillhör den fiskeflotta som har rätt att fiska i det området.

100 Enligt sökandena är denna skada faktisk och säker. Eftersom nämligen 90 procent av TAC för ansjovis för ICES-område VIII, vilken fastställs varje år av rådet, tillfaller den spanska fiskeflottan och eftersom överföringen av fiskekvoter var rättsstridig, leder en höjning av TAC utan att ta hänsyn till principen om relativ stabilitet oundvikligen till att, under den period som denna faktiska höjning av TAC gäller, den spanska fiskeflottan, till vilken sökandena hör, berövas en del av de fiskerättigheter som de skulle ha tilldelats ur den TAC som faktiskt gällde under dessa år, vilken kan beräknas genom att addera den TAC som bestämts i förordningarna, nämligen 33 000 ton årligen med den som motsvarar den tillåtna överföringen, nämligen 5 008 ton under åren 1996, 1997, 1998 och 1999, 3 000 ton under år 2000 och 4 176 ton under år 2001. Denna skada har tillfogats sökandena direkt, eftersom de kunde ha beviljats fiskerättigheter ur kvoterna.

101 Sökandena medger förvisso att för att skadan skall uppkomma måste ansjovisen fångas och det är troligt att den spanska fiskeflottan inte hade kunnat fiska hela den kvot som tilldelats Konungariket Spanien, ens om överföringen inte ägt rum. Emellertid har en överföring ägt rum och ansjovis har fiskats av den franska fiskeflottan och inte av den spanska, och detta utöver den kvot som tilldelats Republiken Frankrike.

102 På grundval av en ekonomisk utvärdering av den skada de åsamkats, vilken gjorts av Instituto Tecnológico Pesquero y Alimentario (nedan kallad AZTI-rapporten), vilken bifogats ansökan, uppskattar sökandena att den rättsstridiga överföringen av kvoter motsvaras av en höjning i ICES-område VIII på i medeltal 4 500 ton att fiska

per år. Denna höjning har beräknats genom att från den franska fiskeflottans totala fångst subtrahera den TAC-kvot som den skulle ha tilldelats om den rättsstridiga överföringen inte ägt rum. Sökandena uppskattar det totala värdet av den franska fiskeflottans fångstöverskott, i förhållande till den kvot den skulle ha haft tillgång till utan överföringen, till 51 722 830 euro mellan åren 1996 och 2001.

103 Sökandena har angett att deras talan inte avser den franska fiskeflottans överskott av fiskemöjligheter utan överskottet av de fångster som skett i förhållande till de fiskemöjligheter som rätteligen tillkom denna fiskeflotta. Skadan som åsamkats beror därför inte, vilket rådet hävdat, på om den mängd ansjovis den spanska fiskeflottan fiskat är i närheten av den fångstgräns som fastställts i förordningarna, utan på en ovedersäglig omständighet, nämligen det överskott som fiskats av den franska fiskeflottan som ett resultat av den rättsstridiga överföringen.

104 För det andra anser sökandena att rådets rättsstridiga handlande åsamkat dem ytterligare en skada genom att marknadsvillkoren i den autonoma regionen Baskien under den aktuella perioden ändrats så att både priserna och efterfrågan minskat. På grundval av AZTI-rapporten uppskattar sökandena att skadan, under perioden 1996–2001, uppgår till 3 953 989 euro.

105 För det tredje anser sökandena att rådets rättsstridiga handlande har försämrat konkurrensläget för den spanska fiskeflottan i förhållande till den franska, eftersom Frankrike kunnat hålla sin fiskeflotta sysselsatt med det aktuella fisket, till stor del tack vare den överlåtelse av fiskemöjligheter som ogiltigförklarats av domstolen. Sökandena grundar sig på tre parametrar för att mäta aktiviteten hos den franska fiskeflottan, nämligen utvecklingen av antalet fartyg och de metoder som används för fiske, den totala fångstmängden och de indirekta begränsningarna i fiskeansträngningarna som ett resultat av det för tidiga förbrukandet av den franska kvoten av TAC för ansjovis i ICES-område VIII. Resultatet av detta skulle i gengäld bli att den spanska fiskeflottan i Bisqayabukten på medellång och lång sikt skulle försvagas till följd av överutnyttjandet av de gemensamma resurserna i Bisqayabukten och den minskning av ansjovisbeståndet i ICES-område VIII som skulle följa. Detta skulle ta

sig uttryck både i en minskning av de faktiska fiskemöjligheterna för fiskeflottan oavsett den TAC som bestämts och i en avsevärd risk för en minskning av gemenskapens TAC för ansjovis för detta fiske.

106 För det fjärde har sökandena hävdat att överlåtelsen av fiskemöjligheter till förmån för den franska fiskeflottan i ICES-område VIII är en av de främsta orsakerna till överutnyttjandet av resurser då den medger att den franska fiskeflottan i praktiken fiskar året om. Till stöd för detta hävdar sökandena att den spanska fiskeflottan inte varit i stånd att fylla sin kvot av TAC för ansjovis de senaste åren på grund av de överuttag av fångster som gjorts i detta bestånd av den franska fiskeflottan. Den faktiska och säkra skada som den spanska fiskeflottan åsamkats på grund av den franska fiskeflottans överuttag av bestånden har tills nu visat sig i form av att det är omöjligt att få några mer betydande fångster. Den består i framtiden av sämre effektiva fångstmöjligheter eftersom beståndet av ansjovis minskar, vilket påverkar den spanska fiskeflottans ekonomiska livskraft på medellång och lång sikt.

107 Enligt sökandena är försvagningen av den spanska fiskeflottans konkurrenskraft och överutnyttjandet av resurser skador som är faktiska och säkra, oavsett om den exakta beräkningen av skadorna måste göras senare och separat.

108 Vad gäller den kritik som rådet framfört mot den metod som använts i AZTI-rapporten, har sökandena gjort gällande, dels att all beräkning av utebliven vinst (*lucrum cessans*) eller den lidna förlusten (*damnum emergens*) med nödvändighet innebär en förhandsbedömning av den vinst som skulle ha kunnat uppstå om den omständighet som orsakat skadan inte varit för handen, dels att AZTI-rapporten använt sig av den metod som ekonomer anser vara den vetenskapligt mest godtagbara för att tilldela varje fartyg i den spanska fiskeflottan som tillhör sökandena dess andel av den totala skadan. Om rådet önskar ifrågasätta denna metods kvalitet eller vetenskapliga korrekthet måste det ange på vilka grunder.

109 Rådet anser att sökandena inte lidit någon som helst skada.

Förstainstansrättens bedömning

110 Enligt rättspraxis aktualiseras gemenskapens skadeståndsansvar enligt artikel 288 andra stycket EG endast när den skadelidande kan visa att han lidit skada. Detta skall vara en faktisk och säker skada (domstolens dom av den 27 januari 1982 i de förenade målen 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 och 5/81, Birra Wührer m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1982, s. 85, punkt 9, förstainstansrättens dom av den 2 juli 2003 i mål T-99/98, Hameico Stuttgart m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2003, s. II-2195, punkt 67) som skall gå att värdera (förstainstansrättens dom av den 16 januari 1996 i mål T-108/94, Candiotte mot rådet, REG 1996, s. II-87, punkt 54). Däremot ger en skada som bara är helt hypotetisk och obestämd ingen rätt till skadestånd (se för ett liknande resonemang förstainstansrättens dom av den 11 juli 1997 i mål T-267/94, Oleifici Italiani mot kommissionen, REG 1997, s. II-1239, punkt 73).

111 Det ankommer på sökanden att inför gemenskapsdomstolarna förebringa bevisning om att den skada denne påstår sig ha lidit verkligen föreligger och om omfattningen av denna (förstainstansrättens dom av den 9 januari 1996 i mål T-575/93, Koelman mot kommissionen, REG 1996, s. II-1, punkt 97, och av den 28 april 1998 i mål T-184/95, Dorsch Consult mot rådet och kommissionen), REG 1998, s. II-667, punkt 60; se även, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 21 maj 1976 i mål 26/74, Roquette Frères mot kommissionen, REG 1976, s. 677, punkterna 22–24).

112 Det skall först undersökas om sökandena lidit en faktisk och säker skada.

113 För det första har sökandena gjort gällande att de åsamkats en skada genom att de berövats rätten att fiska 90 procent av den "nya TAC" som beräknats genom att till den TAC som fastslagits för ICES-område VIII lägga den överförda kvoten. I sin ansökan har sökandena anfört att deras skada motsvarar värdet av den franska fiskeflottans överfångster i förhållande till dess lagenliga kvot.

114 Domstolen har, i punkt 42 i domen av den 18 april 2002, slagit fast att på grund av att Republiken Portugal tillåtits att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII har Konungariket Spanien, trots att det faktiskt har tilldelats 90 procent av den TAC för ansjovis som fastställts för ICES-område VIII, i strid med principen om relativ stabilitet inte erhållit 90 procent av fiskemöjligheterna avseende ansjovis i detta område. Tillåtelsen för Republiken Portugal att fiska en del av sin ansjoviskvot i ICES-område VIII har nämligen ökat fiskemöjligheterna i detta område utan att Konungariket Spanien kunnat utnyttja 90 procent av denna ökade kvot för ansjovis.

115 Det kan för övrigt konstateras att ökningen av fiskemöjligheterna i ICES-område VIII mellan 1996 och 2001 möjliggjort för Republiken Frankrike, på grund av Republiken Portugals överlåtelse av sin kvot i detta område med stöd av bilaga IV till förordning nr 685/95, att öka sin fångst av ansjovis i området.

116 I motsats till vad sökandena hävdat visar emellertid inga av de ovan nämnda omständigheterna att de lidit en faktisk och säker skada.

117 Som domstolen redan slagit fast innebär nämligen principen om relativ stabilitet endast att en viss bestämd procentandel av volymen av de disponibla fångstmängderna för varje berört bestånd, upprätthålls. Volymerna kan variera och innebär ingen garanti för en viss fångstmängd (domstolens dom av den 16 juni 1987 i mål 46/86, Romkes, REG 1987, s. 2671, punkt 17).

118 Av detta följer att den kvot som tilldelats Konungariket Spanien på 90 procent av den TAC som fastställts för ICES-område VIII endast utgör en teoretisk gräns för den maximala fångst som inte under några omständigheter får överskridas av den spanska fiskeflottan. Denna kvot innebär däremot på intet sätt att den spanska fiskeflottan är garanterad att verkligen fiska 90 procent av TAC för ansjovis i ICES-område VIII. Förstainstansrätten noterar att, även om parterna är oense om huruvida de spanska myndigheterna hade befogenhet att efter eget skön bevilja fiskerättigheter, det däremot är ostridigt att de verksamma fiskarna i ICES-område VIII inte tilldelats någon individuell kvot av de spanska myndigheterna på grundval av den nationella lagstiftningen.

119 Under dessa förutsättningar visar det faktum att sökandena inte erhållit 90 procent av fiskemöjligheterna för ansjovis i ICES-område VIII endast på en teoretisk och hypotetisk skada, vars verkliga omfattning beror på de fångster som tas upp av den spanska fiskeflottan. Sökandena har för övrigt uttryckligen medgett detta när de i sin replik angett att "den spanska fiskeflottan troligen inte kunnat fiska hela den kvot som de skulle ha haft om överföringen inte ägt rum".

120 Omständigheten att den franska fiskeflottan tagit upp en större fångst i förhållande till sin ursprungliga kvot före överföringen, bevisar i sig på inte sätt att den spanska flottan lidit skada i form av mindre fångst. Eftersom den del som tilldelas av TAC för ansjovis nämligen utgör en teoretisk maximigräns, är enbart det faktum att den franska fiskeflottan fiskat mer, i motsats till vad sökandena påstått, inte ett bevis på att den spanska fiskeflottan fiskat mindre eller att den hindrats att fiska mer.

121 Det följer av detta att de omständigheter som åberopats i ansökan inte visar på förekomsten av en faktisk och säker skada.

122 Värdet av den franska överfångsten, uppskattat till 51 722 830 euro, kan inte under några omständigheter påvisa omfattningen av skadan som åsamkats sökandena. Det finns nämligen inget som helst samband mellan den samlade fångst som tagits upp av den franska fiskeflottan och den fångstmängd som sökanden skulle ha kunnat få.

123 I den utsträckning som den påstådda skadan avser omständigheten att den franska fiskeflottan tagit upp överfångster i förhållande till sin lagenliga kvot skall sökandenas argument förkastas.

124 Förstainstansrätten påpekar vidare att den hypotetiska skada som sökandena åberopat skulle anses vara en faktisk och säker skada om den fångst av ansjovis som den franska fiskeflottan tagit upp i ICES-område VIII av den extra kvot som tilldelats Republiken Portugal i detta område hade inskränkt de faktiska möjligheterna för den spanska fiskeflotta som är verksam i detta område att fiska ansjovis, genom att förhindra ytterligare fångster inom gränsen på 90 procent av fiskemöjligheterna i ICES-område VIII, inberäknat den kvot som Republiken Portugal tillåtits fiska i detta område.

125 Det kan emellertid konstateras att om sökandena har framhållit de överkvantiteter som fiskats av den franska fiskeflottan i förhållande till den lagenliga kvot som disponerades av densamma i ICES-område VIII har de däremot inte vid något tillfälle sökt att bestämma volymen av de extra fångster som de skulle ha kunnat få om de ogiltigförklarade bestämmelserna inte funnits.

126 Det har för övrigt inte bestritts att Konungariket Spanien under perioden 1996–2001 aldrig förbrukat sin kvot på 90 procent av den TAC som ursprungligen fastställts för ICES-område VIII, vilken för varje år motsvarar 29 700 ton ansjovis.

127 Eftersom den spanska fiskeflottan inte för något av de aktuella åren förbrukat sin ansjoviskvot i ICES-område VIII, är det faktum att den franska fiskeflottan för sin del överskridit den kvot som den rätteligen blivit tilldelad, utan betydelse för att visa att den spanska fiskeflottan lidit skada, eftersom denna flotta under alla omständigheter haft möjlighet att fiska mer ansjovis i ICES-område VIII inom ramen för den TAC som fastställts för detta område.

128 Sökandena har för övrigt inte anfört att den spanska fiskeflottan själv skulle ha ålagt sig begränsningar i sin fångst för att fördela dessa över hela året utan att överskrida kvoten på 29 700 ton, vilket innebär att om flottan hade informerats att den hade en extra kvot, hade den kunnat fiska mer.

129 Eftersom den del av fiskemöjligheterna i förevarande mål som inte utnyttjats alltid har överstigit 25 procent av kvoten och mellan 1996 och 1998 till och med mer än 50 procent, är det för övrigt inte styrkt att den spanska fiskeflottan ålagt sig någon som helst restriktion i sitt fiske av ansjovis.

130 Även om den spanska fiskeflottan har hindrats i sina fiskemöjligheter av den franska fiskeflottans överfångster, har sökandena i förevarande mål inte under några omständigheter kunnat åberopa någon faktisk och säker skada i detta avseende. De fiskemöjligheter för ansjovis som inte har utnyttjats av den spanska fiskeflottan inom den kvot som tilldelats Konungariket Spanien under perioden 1996–2001 har alltid nått en volym som överstigit den överfångst som den franska fiskeflottan gjort i detta område under denna period, såsom den bestämts av sökandena.

131 Även om de franska fångsterna hade skett på ett sätt som varit till skada för de spanska fångsterna förefaller det följaktligen som om sökandena förfogade över icke förbrukade fiskemöjligheter som tilldelats Konungariket Spanien i enlighet med den gräns på 90 procent av TAC för området före överföringen med stöd av de ogiltigförklarade bestämmelserna, om 29 700 ton.

132 Det faktum att den spanska fiskeflottan inte kunnat förbruka den kvot som tilldelats Konungariket Spanien, eller ens använda en betydande del av den, styrks även av att Konungariket Spanien i enlighet med punkt 1.2 andra stycket ix i bilaga IV till förordning nr 685/95, gått med på att på årlig basis överlåta 9 000 ton (12 000 ton för år 2000) av sina fiskemöjligheter av TAC för ansjovis i ICES-område VIII till Republiken Frankrike, enligt de sifferuppgifter som tagits fram av rådet och kommissionen, från 1996, så att den verkliga kvoten som kunde disponeras av Konungariket Spanien i nämnda område räknat från 1996 i själva verket uppgick till, inte 29 700 ton utan till 20 700 ton (17 700 ton för år 2 000). Medan sökandena sålunda i förevarande talan gjort gällande att de åsamkats en skada på grund av att Republiken Frankrike, i ICES-område VIII, tillåtits fiska omkring 5 000 ton utöver den kvot om 3 300 ton som landet tilldelats enligt anslutningsakten, förefaller det som om Konungariket Spanien under samma period överlåtit nästan en tredjedel av den kvot för detta område som man tilldelats genom anslutningsakten.

133 Av dessa skäl skall sökandena inte anses ha utsatts för en begränsning av sina verkliga fiskemöjligheter i ICES-område VIII. Detta styrks för övrigt av det faktum att det, enligt uppgifter från rådet vilka inte bestritts av sökandena, framgår att Konungariket Spanien, såväl 1994, innan Republiken Portugal tillåtits fiska i ICES-område VIII, som 2002, efter ogiltigförklaringen av denna tillåtelse, inte på långt när hade förbrukat sin kvot, då fångsten av ansjovis för dessa år uppgick till 11 230 respektive 7 700 ton. Det följer av detta att sökandena därför inte utsatts för någon faktisk och säker begränsning av sina fiskemöjligheter under den aktuella perioden.

134 Således skall, i beaktande av samtliga ovannämnda skäl, fastslås att varken den omständigheten att sökandena inte kunnat utnyttja 90 procent av de fiskemöjligheter som tillfaller Konungariket Spanien i ICES-område VIII eller den omständigheten att den franska fiskeflottan gjort överfångster i detta område visar att sökandena åsamkats en faktisk och säker skada som kan ge upphov till skadestånd inom ramen för förevarande talan.

135 För det andra har sökandena gjort gällande att den rättsstridighet som lagts rådet till last inneburit sänkta priser och minskad efterfrågan.

136 Det är i detta avseende tillräckligt att påpeka att ingenting i akten, i synnerhet inga sifferuppgifter som tagits fram i AZTI-rapporten, visar att detta skett. Det bör speciellt påpekas att denna rapport inskränker sig till att presentera, enligt en tabell som också återfinns i ansökan, den ekonomiska förlust som den spanska fiskeflottan påstått ha lidit, genom matematiska formler vars parametrar inte förklarats, utan att framställa fakta om marknadspriset under den aktuella perioden. Enligt uppgifter som frambringats av parterna efter en skriftlig fråga från förstainstansrätten, framgår det för övrigt att medelpriset för ansjovis inte minskat mellan 1996 och 2001. Sökandenas argument att den kritiserade rättsstridigheten från rådets sida inneburit en sänkning av priserna kan därmed inte vinna framgång.

137 För det tredje har sökandena hävdat att de lidit skada genom att deras konkurrenssituation i förhållande till den franska fiskeflottan försämrats.

138 Såsom rådet med rätta hävdat, har sökandena inte visat på någon konkret omständighet till stöd för påståendet om en försämrad konkurrenssituation, utan inskränkt sig till att framställa allmänna och vaga påståenden. Sökandenas talan skall därför ogillas på denna punkt.

139 För det fjärde har sökandena hävdat att de åsamkats skada på grund av överexploatering och uttömmande av fiskeresurser.

140 Sökandena har inte visat någon konkret omständighet till stöd för sitt påstående om uttömmande av fiskeresurserna utan har inskränkt sig till att framställa allmänna och vaga påståenden. På sin höjd har de gjort gällande att uttömningen bevisas av att Konungariket Spanien aldrig kunnat förbruka sin kvot. Detta enda påstående saknar emellertid grund, eftersom TAC för den aktuella perioden, vilken fastställdes årligen, i enlighet med artiklarna 4 och 8 i förordning nr 3760/92, med hänsyn till de vetenskapliga utlåtanden som fanns tillgängliga, inte ändrats under den aktuella perioden utan förblivit 33 000 ton.

141 Slutligen, i den mån sökandena yrkat ersättning för framtida skada, är det tillräckligt att konstatera att de inte visat att den påstådda skadan är omedelbart förestående och kan förutses med tillräcklig säkerhet (se för ett liknande resonemang domen i det ovan i punkt 110 nämnda målet Hameico Stuttgart m.fl. mot rådet och kommissionen, punkt 63).

142 Sökandena har i detta avseende hävdat att TAC för ansjovis reducerades till 11 000 ton år 2003. Detta påstående är emellertid felaktigt. Det framgår nämligen av bilaga I D till rådets förordning (EG) nr 2341/2002 av den 20 december 2002 om fastställande för år 2003 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs (EGT L 356, s. 12), att TAC för ansjovis i ICES-område VIII för år 2003 bestämts till 33 000 ton. Det kan

för övrigt påpekas att nämnda TAC bibehölls på samma nivå, 33 000 ton, såväl 2002 (bilaga I D till rådets förordning (EG) nr 2555/2001 av den 18 december 2001 om fastställande för år 2002 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs, EGT L 347, s. 1) som 2004 (bilaga I B till rådets förordning (EG) nr 2287/2003 av den 19 december 2003 om fastställande för år 2004 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs (EUT L 344, s. 1).

143 Slutligen, vad gäller sökandenas begäran om ytterligare bevisupptagning av den 31 maj 2005, erinrar domstolen om att en begäran om ytterligare bevisupptagning när den görs efter det att det muntliga förfarandet har avslutats, endast kan bifallas om den avser faktiska omständigheter som kan ha en avgörande inverkan på avgörandet av tvisten och den berörde inte kunde göra dem gällande innan det muntliga förfarandet avslutades (domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-227/92 P, Hoechst mot kommissionen, REG 1999, s. I-4443, punkt 104). I förevarande fall konstateras dels att sökandena inte visat något skäl för att det när ansökan ingavs var omöjligt för dem att styrka sitt påstående om överutnyttjande och uttömmande av resurser. De har i synnerhet inte visat varför det inte var möjligt vid tidpunkten för ansökans ingivande, eller åtminstone vid repliken, att begära ett sakkunnigutlåtande. Begäran skall således ogillas.

144 Förstainstansrätten konstaterar vidare att begäran om ytterligare bevisupptagning saknar betydelse. Inga av sökandenas handlingar kan nämligen ens göra sannolikt att en minskning av bestånden eller dessas dåliga biologiska tillstånd år 2005 kan bero på de bestämmelser som ogiltigförklarades genom domen av den 18 april 2002 eller på ett tidigare överuttag av ansjovis. Tvärtom framgår av Arrantza 2003-rapporten från l'Instituto Technológico Pesquero y Alimentario, vilken bilagts dupliken, att livscykeln för ansjovis är mycket kort och ansjovisbestånden mycket varierande, så

att det från år till år kan finnas krisperioder bland bestånden, det vill säga bristperioder. Enligt nämnda rapport låg biomassan av fortplantningsdugliga exemplar inom biologiskt säkra gränser, på uppskattningsvis 56 000 ton, det vill säga högre än fångstmöjligheterna på 36 000 ton. Under dessa omständigheter kan sökandenas handlingar inte få en avgörande inverkan på avgörandet av tvisten.

145 Sökandenas begäran om ytterligare bevisupptagning skall således ogillas.

146 På grund av samtliga dessa skäl fastslås att sökandena inte styrkt att de åsamkats en verklig skada.

147 Eftersom sökandena inte bevisat att en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som är ägnad att ge enskilda rättigheter ägt rum, inte heller att den påstådda skadan verkligen uppkommit, fastslår förstainstansrätten att gemenskapen inte är skadeståndsskyldig. Det är inte nödvändigt att undersöka huruvida det finns ett orsakssamband mellan den påstådda rättsstridigheten och den åberopade skadan.

148 Det följer av det ovan sagda att sökandenas talan skall ogillas utan att det är nödvändigt att pröva argumenten om upptagande till sakprövning.

Rättegångskostnader

149 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Rådet har yrkat att sökandena skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökandena har tappat målet, skall rådets yrkande bifallas.

150 Enligt artikel 87.4 i rättegångsreglerna skall medlemsstater och institutioner som har intervenerat i ett mål bära sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Sökandena skall bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets rättegångskostnad.

3) **Republiken Frankrike och kommissionen skall bära sina rättegångskostnader.**

Jaeger Tiili Czúcz

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 19 oktober 2005.

E. Coulon M. Jaeger

Justitiesekreterare Ordförande